

# הודעה לתקשורת

אתר: [www.cbs.gov.il](http://www.cbs.gov.il) דוא"ל: [info@cbs.gov.il](mailto:info@cbs.gov.il) פקס: 02-6521340

ירושלים, ג' באדר ב' תשע"ט  
10 במרץ, 2019  
078/2019

## סיכום מאזן התשלומים של ישראל לשנת 2018 Israel's Balance of Payments - 2018

**חדש!** ללוחות ההודעה נוסף מעתה לוח 2 ב המציג את הנתונים המקוריים של החשבון השוטף (ללא ניכוי עונתיות).  
עד כה פורסמו רק נתונים מנוכי עונתיות בלוח 2.

### בשנת 2018 (נתונים מקוריים)

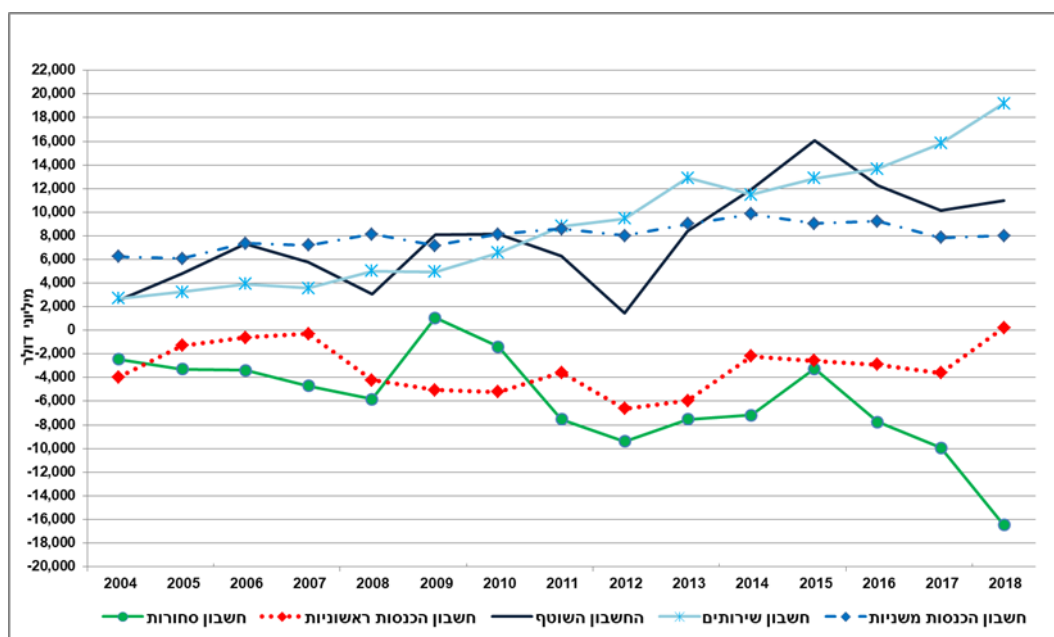
- העודף בחשבון השוטף הסתכם ב-11.0 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 10.1 מיליארד דולר בשנת 2017 ועודף של 12.3 מיליארד דולר בשנת 2016.
- העודף בחשבון הסחורות והשירותים הסתכם ב-2.7 מיליארד דולר, לאחר עודף של 5.9 מיליארד דולר בשנה קודמת, ועודף של 5.9 מיליארד דולר בשנת 2016.
- יצוא הסחורות והשירותים עלה ב-7.0% בהשוואה לשנת 2017 והסתכם ב-110.6 מיליארד דולר. יבוא הסחורות והשירותים גדל ב-10.6%, והסתכם ב-107.8 מיליארד דולר.
- גידול של 19.5 מיליארד דולר בהשקעות הפיננסיות של תושבי ישראל בחו"ל, בהמשך לגידול של 26.9 מיליארד דולר בשנת 2017 ולגידול של 27.4 מיליארד דולר בשנת 2016.
- ההשקעות הפיננסיות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-20.5 מיליארד דולר, בהשוואה לעלייה של 17.1 מיליארד דולר בשנת 2017, ושל 17.8 מיליארד דולר בשנת 2016.
- יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-5.3 מיליארד דולר, לעומת עלייה של 8.1 מיליארד דולר בשנה הקודמת, ועלייה של 8.5 מיליארד דולר בשנת 2016, והסתכמו בסוף השנה ב-115.3 מיליארד דולר.<sup>1</sup>
- חוב חיצוני נטו: עודף נכסים על התחייבויות בסך 158.3 מיליארד דולר בסוף שנת 2018.

### ברבעון הרביעי של שנת 2018

- העודף בחשבון השוטף - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם ב-4.2 מיליארד דולר.
- ההשקעות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-7.5 מיליארד דולר לעומת עלייה של 3.6 מיליארד ברבעון הקודם.
- ההשקעות של תושבי חו"ל בארץ עלו ב-6.3 מיליארד דולר לאחר עלייה של 5.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

<sup>1</sup> כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

## תרשים 1 – החשבון השוטף לפי רכיבים 2004-2018 (נתונים מקוריים)



### לתשומת ליבם של הקוראים ושל המשתמשים בנתונים

נתוני יבוא הסחורות עודכנו עבור כל שנת 2018, לפרטים נוספים ראו הודעה לתקשורת "[סחר החוץ של ישראל](#), ינואר 2019", שהתפרסמה ב 13.2.2019.

## סקירה שנתית

### החשבון השוטף

הנתונים על העודף בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2018. הסיכום כולל את העסקאות של תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות השוטפות) בדולרים שוטפים.

העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים בשנת 2018 הסתכם ב-11.0 מיליארד דולר, שהוא 2.9% מהתמ"ג. זאת בהמשך לעודף של 10.1 מיליארד דולר (2.9% מהתמ"ג) בשנת 2017 ושל 12.3 מיליארד דולר (3.9% מהתמ"ג) בשנת 2016.

העלייה בעודף בחשבון השוטף בשנת 2018 לעומת שנת 2017 נובעת מעלייה של 3.8 מיליארד דולר בחשבון ההכנסות הראשוניות, עלייה של 3.4 מיליארד דולר בחשבון השירותים ומעלייה של 0.2 מיליארד דולר בחשבון ההכנסות המשניות. עליות אלו קוזזו בעלייה של 6.5 מיליארד דולר בגירעון בחשבון הסחורות.

### חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל הסתכמו ב-0.8 מיליארד דולר בשנת 2018, לעומת 1.8 מיליארד דולר בשנת 2017.

## החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

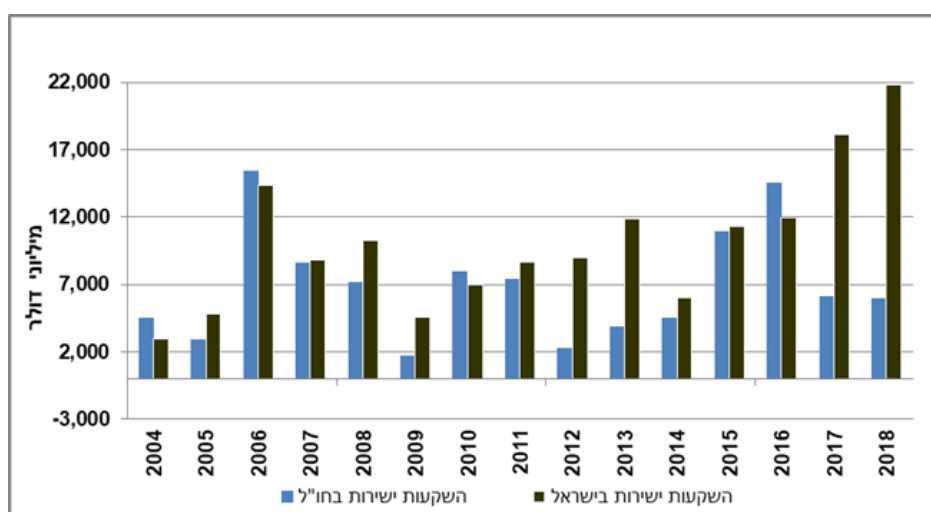
החשבון הפיננסי כולל את העסקאות הפיננסיות בין תושבי ישראל לתושבי חו"ל, ואינו כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

### השקעות ישירות

השקעות ישירות מאפשרות למשקיע לקבל זכויות הצבעה במועצת המנהלים ולהשתתף בניהול החברה. השקעות אלה כוללות – בנוסף להון מניות – גם רווחים שלא חולקו והון אחר המושקע בחברות עסקיות, כגון הלוואות בעלים. **ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל** בשנת 2018 הסתכמו ב-6.0 מיליארד דולר, לאחר 6.2 מיליארד דולר בשנת 2017, ו-14.6 מיליארד דולר בשנת 2016.

**ההשקעות הישירות של תושבי חו"ל בישראל** הסתכמו ב-21.8 מיליארד דולר בשנת 2018, בהשוואה ל-18.2 מיליארד דולר בשנת 2017, ול-12.0 מיליארד דולר בשנת 2016.

תרשים 2 – השקעות ישירות בחו"ל ובישראל, 2018-2004



### השקעות בניירות ערך סחירים

בהשקעות של תושבי ישראל בניירות ערך זרים סחירים<sup>2</sup> חלה עלייה של 7.2 מיליארד דולר בשנת 2018 שנבעה מעלייה של 7.0 מיליארד דולר בהשקעה במניות ומעלייה של 0.2 מיליארד דולר בהשקעה באג"ח ובשטרות. ההשקעות של תושבי חו"ל בניירות ערך ישראלים סחירים בשנת 2018 ירדו ב-2.0 מיליארד דולר לאחר עלייה של 1.9 מיליארד דולר בשנת 2017 ועלייה של 3.0 מיליארד דולר בשנת 2016.

### השקעות אחרות

חשבון זה כולל הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי ונכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים של החשבון הפיננסי.

ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי ישראל בחו"ל עלו ב-1.0 מיליארד דולר בשנת 2018. ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-0.7 מיליארד דולר בשנת 2018.

<sup>2</sup> כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו

## יתרות מטבע החוץ של ישראל

יתרות מטבע חוץ של ישראל עלו בשנת 2018 ב-2.3 מיליארד דולר, לאחר עליה של 14.6 מיליארד דולר בשנת 2017, ו-7.9 מיליארד דולר בשנת 2016. בשנת 2018 רכש בנק ישראל 3.5 מיליארד דולר, מתוכם נרכשו 1.5 מיליארד דולר על פי תכנית הרכישות שנועדה לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין.

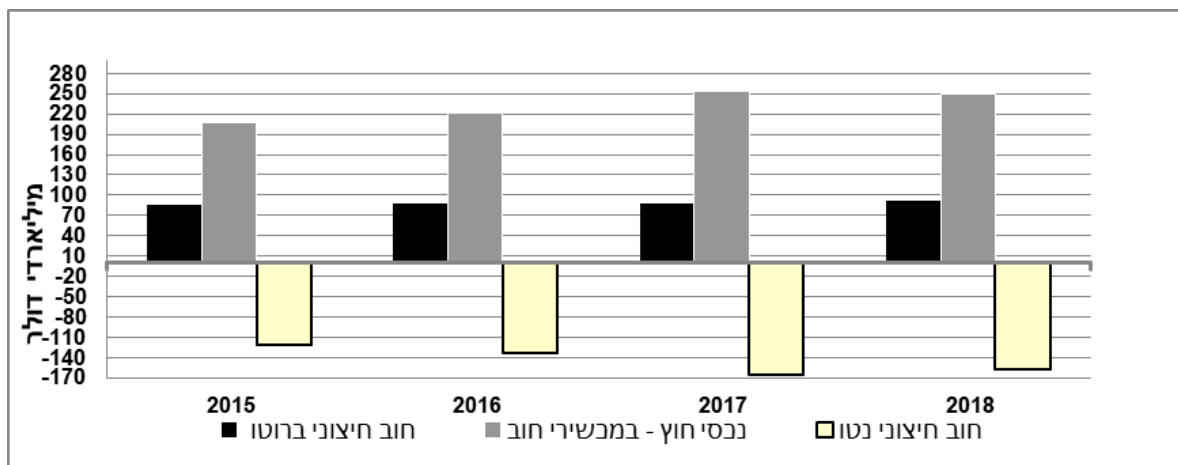
## מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (לוחות 8 ו-12)

בסוף דצמבר 2018, מאזן הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (International Investment Position) הסתכם בעודף של נכסים על התחייבויות בסך של 133.2 מיליארד דולר: נכסי המשק בחו"ל הסתכמו בסך 437.5 מיליארד דולר, והתחייבויות המשק לחו"ל בסך 304.3 מיליארד דולר.

## החוב החיצוני נטו של המשק

עודף הנכסים על התחייבויות של המשק כלפי חו"ל במכשירי חוב בלבד (חוב חיצוני נטו שלילי) הסתכם ב-158.2 מיליארד דולר בסוף דצמבר 2018, ירידה של 6.4 מיליארד דולר בהשוואה לסוף דצמבר 2017.

תרשים 3 - חוב חיצוני נטו, 2015-2018



## סקירה רבעונית: אוקטובר-דצמבר 2018

### החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)

#### לוח א - התפתחות החשבון השוטף

מיליוני דולרים – מנוכי עונתיות

החשבון השוטף	חשבון הכנסות משניות (העברות שוטפות)	חשבון הכנסות ראשוניות	חשבון שירותים	חשבון סחורות	תקופה
3,213	2,400	-1,311	3,133	-1,010	I-III 2015
4,281	2,258	-461	3,191	-707	IV-VI
4,430	2,273	-52	3,144	-935	VII-IX
3,705	2,242	-727	3,449	-1,258	X-XII
2,893	2,265	-1,254	3,653	-1,772	I-III 2016
3,505	2,558	-427	3,311	-1,937	IV-VI
1,907	2,072	-1,256	3,283	-2,192	VII-IX
3,378	2,094	40	3,302	-2,058	X-XII
2,366	1,626	-1,084	3,823	-1,998	I-III 2017
2,336	2,009	-1,226	3,612	-2,059	IV-VI
2,482	1,901	-511	3,899	-2,807	VII-IX
2,188	2,332	-790	4,125	-3,479	X-XII
1,842	2,164	-531	4,537	-4,329	I-III 2018
2,359	1,901	114	4,660	-4,315	IV-VI
2,879	1,806	-469	5,386	-3,844	VII-IX
4,187	2,143	1,135	4,893	-3,983	X-XII

העודף בחשבון השוטף ברבעון האחרון של שנת 2018 - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם ב-4.2 מיליארד דולר, לעומת 2.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם. בחשבון ההכנסות הראשוניות חלה עליה של 1.6 מיליארד דולר, בנוסף לעלייה של 0.3 מיליארד דולר בחשבון ההכנסות המשניות. עליות אלו קוזזו בירידה בעודף בחשבון השירותים בסך 0.5 מיליארד דולר ועלייה בגירעון בחשבון הסחורות בסך 0.1 מיליארד דולר.

#### חשבון הסחורות והשירותים (לוחות 3, 4, 9 ו-10)

חשבון הסחורות והשירותים - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם בעודף של 0.9 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2018, לאחר עודף של 1.5 מיליארד דולר ברבעון השלישי של 2018.

**הגירעון** בחשבון הסחורות (לוחות 3 ו-10) - יצוא פחות יבוא, ברבעון הרביעי של 2018, בניכוי גורמים עונתיים, הסתכם ב-4.0 מיליארד דולר, לעומת 3.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם. נתוני היצוא והיבוא של סחורות במאזן תשלומים כוללים את הסחר עם הרשות הפלסטינית והתאמות מאזן תשלומים נוספות לנתוני סחר חוץ (ראו לוח 10 המפרט את התאמות נתוני יצוא ויבוא סחורות, על פי סחר חוץ, להגדרות מאזן תשלומים).

**העודף בחשבון השירותים (לוחות 4 ו-9)** ברבעון הרביעי של 2018 - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם ב-4.9 מיליארד דולר, ירידה של 9.2% בהשוואה לרבעון הקודם. יצוא השירותים של ענפי ההיי-טק (לא כולל חברות הזנק) ברבעון הרביעי של 2018 הסתכם ב-7.3 מיליארד דולר, עלייה של 6.6% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק היה בשנת 2018 כ-69% מתוך סך יצוא השירותים העסקיים האחרים (לא כולל חברות הזנק), והוא כולל את ענפי הכלכלה האלה: ייצור מוצרי נפט מזוקק, כימיקלים ומוצריהם, ותרופות כולל תרופות הומאופטיות (19-21), ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), ייצור כלי רכב מנועיים ונגררים, וכלי תחבורה והובלה אחרים (29-30), שירותי תקשורת (61), שירותי תכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62), מחקר ופיתוח (72). זוהי הגדרה רחבה יותר מההגדרה המקובלת בשל הקבצת חלק מהענפים.

#### **חשבון ההכנסות הראשוניות (בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה) (לוח 5)**

חשבון זה מורכב מהכנסות של תושבי ישראל בגין השקעות פיננסיות בחו"ל (תקבולי ריבית, דיבידנדים ורווחים שלא חולקו), ועבודה שכירה של תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות של תושבי חו"ל מהשקעות פיננסיות ועבודה שכירה בישראל.

חשבון ההכנסות נטו בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה - בניכוי השפעות עונתיות - הסתכם בעודף של 1.1 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של 2018, לעומת גירעון של 0.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

#### **חשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות) (לוח 6)**

חשבון ההכנסות המשניות ברבעון הרביעי של שנת 2018, לאחר ניכוי עונתיות, הסתכם בעודף של 2.1 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 1.8 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

#### **חשבון ההון (לוח 6)**

העברות הון נטו לישראל ברבעון הרביעי של שנת 2018 הסתכמו ב-0.2 מיליארד דולר, בדומה לממוצע שלושת הרבעונים הקודמים.

## החשבון הפיננסי (לוח 7)

השקעות תושבי ישראל בחו"ל הסתכמו ב-7.5 מיליארד דולר ברבעון הרביעי של שנת 2018, לעומת 3.6 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

השקעות תושבי חו"ל בישראל הסתכמו ברבעון הרביעי של שנת 2018 ב-6.3 מיליארד דולר, לעומת 5.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

### לוח ב - התפתחות החשבון הפיננסי

מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

2018 X-XII	2018 VII-IX	2018 IV-VI	2018 I-III	2017 X-XII	שנה רבעון
-	-	-	-	-	<b>השקעות תושבי ישראל בחו"ל</b>
1,784	1,847	1,363	1,015	1,524	השקעות ישירות
-180	3,515	1,531	2,386	969	השקעות בניירות ערך סחירים <sup>3</sup>
4,351	-2,232	388	-1,493	5,947	השקעות אחרות <sup>4**</sup>
1,564	465	523	2,722	682	יתרות מט"ח בחו"ל
7,519	3,595	3,804	4,630	9,122	סך כל ההשקעות
-	-	-	-	-	<b>השקעות תושבי חו"ל בישראל</b>
11,932	3,381	2,051	4,439	10,770	השקעות ישירות
-5,117	3,573	-2,915	2,449	-1,389	השקעות בניירות ערך סחירים
-547	-1,430	1,580	1,059	-4,606	השקעות אחרות
6,268	5,524	716	7,946	4,776	סך כל ההשקעות
-	-	-	-	-	<b>תנועות פיננסיות נטו</b>
-10,148	-1,535	-688	-3,424	-9,246	השקעות ישירות
4,937	-58	4,445	-64	2,357	השקעות בניירות ערך סחירים <sup>3</sup>
4,898	-802	-1,192	-2,551	10,552	השקעות אחרות
1,564	465	523	2,722	682	יתרות מט"ח בחו"ל
1,251	-1,930	3,088	-3,317	4,346	סך כל ההשקעות

<sup>3</sup> כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו - בצד הנכסים

<sup>4</sup> בחשבון זה נכללים: הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי, נכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים